

Gedragscode bosbeheer aangepast na oordeel bestuursrechter

Het was een zaak van lange adem, maar eindelijk is er een eendoordeel van de Rechtbank Utrecht over het goedkeuringsbesluit van EZ (toen nog EL&I) van de (tweede) Gedragscode bosbeheer. De looptijd van de eerste Gedragscode zorgvuldig bosbeheer liep begin 2010 ten einde. De branche (met als penvoerder het Bosschap), diende dus een verlenging aan te vragen om in aanmerking te komen voor de rechtskracht die de Flora- en faunawet aan goedgekeurde gedragscodes toekent (artikel 16b lid 2 Vrijstellingsbesluit). Het ontwerp van het goedkeuringsbesluit overviel ons in de zomer van 2010. Het heeft toen vanaf 26 juli 6 weken ter inzage gelegen.

Samen met Vogelbescherming Nederland (hierna: VB), SOVON, Stichting Das & Boom, Stichting Werkgroep Roofvogels Nederland (hierna: WRN), heeft de Vereniging Politie-, Dieren- en Milieubescherming (hierna: PDM) ook zienswijzen ingediend. Daar heeft de werkgroep Regelgeving destijds de argumenten, die uiteraard vooral betrekking hadden op het toezicht en de handhaving van de gedragscode, voor aangedragen. Op 6 december 2010 kwam het definitieve besluit van de staatssecretaris van EZ, (toen nog Bleker). Hieruit bleek dat er slechts minimale aanpassingen waren doorgevoerd in het besluit en de gedragscode naar aanleiding van vooral de zienswijzen van Das & Boom en SOVON. Die waren min of meer tevreden, maar de overige drie indieners niet. Na overleg met VB en WRN is door het bestuur van PDM besloten beroep in te stellen tegen het goedkeuringsbesluit van 6 december 2010 bij de bestuurssector van de Rechtbank Utrecht. Ik ben door het bestuur gevraagd om als gemachtigde namens de vereniging de proce-

De bomen rondom alle nestbomen moeten blijven staan.

Checklist bosbeheer

De Checklist bosbeheer of een kopie daarvan wordt (inclusief bijbehorende kaarten en inventarisatielijsten), gerekend vanaf het moment waarop de werkzaamheden zijn beëindigd, ten minste twee jaar door de beheerder bewaard, teneinde ook op termijn aan te kunnen tonen dat zorgvuldig is gehandeld.

Deel 1: Werkvoorbereiding

Deze Checklist bosbeheer deel 1 wordt vóór aanvang van de werkzaamheden door de beheerder ingevuld en ondertekend. Ook de aannemer ondertekent als blijk van ontvangst, kennisname en akkoord. De Checklist bosbeheer wordt in tweevoud opgemaakt; beheerder en aannemer behouden elk een getekend exemplaar.

→ Op welk(e) vak/afdelingen heeft deze checklist bosbeheer betrekking?

Gebieds-/objectaanduiding:

→ Is er een kaart gemaakt en bijgevoegd waarop de te beschermen elementen zijn aangeduid?

- Ja
 Nee

→ Omschrijving van de uit te voeren werkzaamheden:

.....
.....
.....
.....

→ Wanneer worden de maatregelen uitgevoerd:

Aanvang werkzaamheden:

Afronding werkzaamheden:

Checklist bosbeheer

dure te voeren. Ik werd daarbij ondersteund door Agnes Groot-Roessink, toen lid van de werkgroep Regelgeving en nu lid van het Kennisplatform. We hebben nauw contact gehouden en diverse malen overlegd met VB en WRN en de taken verdeeld. Uiteraard legde iedere organisatie het accent op de belangen waarvoor zij staat, maar de samenwerking ging heel goed.

De checklist bij de gedragscode moet twee jaar bewaard blijven.

Vele (bos-) vogelsoorten broeden buiten de periode van 15 maart tot 15 juli.
(foto: E. Kats)

We wilden een langere werkstop, die overeenkomt met het (feitelijke) broedseizoen.

Wat hebben we bereikt (samen met Vogelbescherming en de Werkgroep Roofvogels Nederland)

- De checklist bij de gedragscode moet 2 jaar bewaard blijven (bewaarplicht in plaats van advies).
- Expliciete maatregelen ter bescherming van broedgevallen buiten de periode van 15 maart tot 15 juli.
- De bomen rondom alle nestbomen moeten blijven staan (niet alleen bij bijzondere nestbomen).

Wat wilden we bereiken?

- Een verstoringvrije afstand rond de nestbomen van 150 meter in plaats van 50 meter.
- Een langere bewaarplicht van de checklist van tenminste 5 jaar.
- Een betere evaluatie van de eerste gedragscode.
- Een langere werkstop, die overeenkomt met het (feitelijke) broedseizoen van (bos-) vogelsoorten in plaats van een vaste werkstop van 15 april tot 15 juli.

Belangrijkste conclusie

De gedragscode biedt – mede naar aanleiding van onze inspanningen – in ieder geval op papier een vérgaande bescherming van beschermde dier- en plantensoorten. Zoals zo vaak gaat het om de uitvoering in de praktijk. Het is de taak van toezichhouders en handhavers en wat betreft deze gedragscode zijn het vooral de groene boa's, om daarop toe te zien. De aangepaste Gedragscode Bosbeheer staat op de site van EZ: zie <http://hetInVloket.nl/actueel/document/fileitem/2200126/gedragscode-bosbeheer-boschap>

Onze argumenten

We hebben alles uit de kast gehaald (tot Europees rechtelijke regelgeving aan toe) om de rechtbank te overtuigen dat deze (goedgekeurde) gedragscode niet deugt en zelfs in strijd is met de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, waarop de Flora- en Faunawet is gebaseerd. Toen het Vrijstellingsbesluit in 2005 in werking trad, hebben vele knappe koppen zich al in die zin uitgelaten. Een van de belangrijkste argumenten van PDM was natuurlijk ook dat de uitvoerbaarheid en dus de handhaafbaarheid van de gedragscode zeer te wensen overlaat en dat met een deugdelijke evaluatie van de eerste gedragscode een veel betere (lees: beter handhaafbare) gedragscode mogelijk was geweest. Aangezien de Gedragscode Zorgvuldig Bosbeheer in 2005 de allereerste gedragscode was die op grond van het Vrijstellingsbesluit Flora- en faunawet werd goedge-

keurd, konden wij geen gebruik maken van gelijksoortige zaken. Het was dus pionieren, maar dat maakte het ook boeiend. Er was wel jurisprudentie bekend over goedkeuringsbesluiten van (eerste) gedragscodes voor andere werkzaamheden, die deels ten voordele en deels ten nadele voor onze standpunten pleitten.

Verder hebben we de slechte motivering van het goedkeuringsbesluit aan de orde gesteld. Dit heeft natuurlijk ook te maken met de ondeugdelijke evaluatie van de eerste gedragscode. We hebben aangetoond dat de aanbevelingen die tijdens de korte evaluatieperiode wel naar voren zijn gekomen (o.a. door handhavers) en door SOVON die nauwelijks de tijd kreeg om veldonderzoek te doen, niet zijn overgenomen zonder of met een zeer beperkte motivering. De evaluatieresultaten waren dermate mager, dat deze een nieuwe goedkeuring van de (nauwelijks gewijzigde) gedragscode voor de volle 5 jaar niet konden dragen. Bovendien was er sprake van voortschrijdend inzicht bij de gedragscodes die later gevolgd zijn. Zo kennen die vaak een zgn. natuurkalender, waarbij de stoplichtmethode gehanteerd wordt in plaats van een vaste periode die wordt gehanteerd voor het broedseizoen van vogels waarin in overwegend loofbossen niet gekapt mag worden. Vele (bos-) vogelsoorten broeden buiten de periode van 15 maart tot 15 juli.

